

**POVJERENSTVO
ZA
FISKALNU POLITIKU**

29. STAJALIŠTE

**POVJERENSTVA ZA FISKALNU POLITIKU O
PRIJEDLOGU IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG
PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE I
FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZA 2024. GODINU**

Povjerenstvo za fiskalnu politiku (dalje u tekstu: Povjerenstvo), na svojoj je 2. sjednici održanoj 7. listopada 2024. godine razmotrilo Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske (dalje u tekstu: RH) i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2024. godinu usvojen na 28. sjednici Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlade RH) 3. listopada 2024. godine.

Povjerenstvo ocjenjuje da su predložene izmjene i dopune Državnog proračuna potrebne radi korekcije pojedinih kategorija prihoda i rashoda, te ujedno predstavljaju i svojevrsnu regularizaciju postojećeg stanja.

S jedne strane, Povjerenstvo ističe da su makroekonomska ostvarenja u 2024. godini poboljšana u odnosu na makroekonomske projekcije iz studenoga 2023. godine na kojima se temelji Državni proračun za 2024. godinu.

S druge strane, fiskalno stanje je pogoršano. Fiskalna politika je u 2024. godini (u proteklih deset mjeseci) bila procikličkog karaktera. U velikoj ju je mjeri obilježio porast prihoda (uslijed realnog i nominalnog rasta BDP-a te dijelom djelovanja inflacije), ali i naglašeni porast rashoda (prvenstveno rashoda za zaposlene te naknada građanima i kućanstvima).

Iako se u 2024. godini očekuje ostvarenje salda opće države i javnog duga unutar granica Pakta o stabilnosti i rastu (manjak opće države trebao bi iznositi 2,6 % BDP-a, a javni dug 58,9 %), Povjerenstvo naglašava da je u 2024. godini smanjen fiskalni prostor potreban za prilagodbu na moguće negativne ekonomske šokove u budućem razdoblju.

Na prekomjerni rast rashoda ukazuje snažno povećanje primarnog strukturnog manjka u iznosu od 1,9 % BDP-a (takav snažni fiskalni impuls trebalo bi izbjegavati u uvjetima relativno snažnog gospodarskog rasta i pojačanih inflatornih pritisaka) i snažno povećanje strukturnog manjka s -1,8 % u 2023. na -3,6 % BDP-a u 2024. godini.

U kontekstu ovakvog povećanja rashoda, Povjerenstvo upozorava i apostrofira da je sa stajališta dugoročne održivosti javnih financija, već u sljedećoj godini potrebno započeti sa svestranom i razboritom fiskalnom prilagodbom (u iznosu od najmanje 0,25 % strukturnog primarnog salda godišnje godišnje u BDP-u kod usvajanja dužeg sedmogodišnjeg plana fiskalne prilagodbe, sukladno reformiranim direktivama Pakta o stabilnosti i rastu) uz daljnja (ne)porezna rasterećenja te snažniju kontrolu rashoda.

Povjerenstvo ukazuje i na rast udjela države u BDP-u koji se vraća na razine zabilježene tijekom prethodnih recesija, a koji bi u budućem mogao hrvatske javne

financije izložiti većim rizicima u slučaju bitnijeg usporavanja gospodarske aktivnosti.

Ujedno, Povjerenstvo prepoznaje nastojanja Vlade RH u smanjenju udjela javnog duga u BDP-u kao pokazatelja fiskalne održivosti.

Sukladno prethodno navedenom, a uzimajući u obzir trenutačno makroekonomsko i fiskalno stanje, Povjerenstvo prihvaća predložene proračunske planove, ali upozorava na važnost razboritog fiskalnog (proračunskog) planiranja te poziva Vladu RH na povratak vođenju anticikličke fiskalne politike u nadolazećoj godini.

Kao i mnogo puta do sada, Povjerenstvo poziva Vladu RH i na provođenje nužnih i potrebitih strukturnih reformi.

Predloženim Izmjenama i dopunama Državnog proračuna predviđa se povećanje ukupnih proračunskih prihoda za 1,8 milijardi eura te povećanje ukupnih proračunskih rashoda za 976 milijuna eura mjereno nacionalnom metodologijom. Navedenim izmjenama i dopunama manjak državnog proračuna smanjuje se s 4,1 milijarde eura na 3,3 milijarde eura, što označava i smanjenje njegovog udjela u BDP-u s 4,9 % na 3,9 %. Istovremeno, manjak konsolidirane opće države se također smanjuje s prvobitno predviđenih 4,5 % na 3,5 % BDP-a.

Izraženo prema ESA 2010 metodologiji, u 2024. godini očekuje se ostvarenje salda konsolidirane opće države i javnog duga unutar gornjih granica Pakta o stabilnosti i rastu. Manjak opće države predviđa se u vrijednosti od 2,6 % BDP-a, a javni dug 58,9 % BDP-a. To je niže od dopuštenih gornjih granica koje iznose 3,0 % za manjak i 60 % za javni dug. S obzirom da se rebalans proračuna predlaže u listopadu, ove ocjene i kvantifikacije Ministarstva financija (dalje u tekstu: MFIN) mogu se smatrati prilično preciznim i pouzdanim.

Povjerenstvo naglašava kako predložene izmjene i dopune Državnog proračuna i dalje predstavljaju procikličnost u vođenju fiskalne politike, odnosno povećanu sklonost države u trošenju proračunskih sredstava tijekom povoljnog gospodarskog ciklusa.

Snažno povećanje primarnog strukturnog manjka u iznosu od 1,9 % BDP-a u godinu dana također pokazuje koliko državne financije potiču gospodarska kretanja u tekućoj godini. Povjerenstvo je mišljenja kako u uvjetima relativno snažnog gospodarskog

rasta, pojačanih inflatornih pritisaka i nedostatka radne snage, snažan fiskalni impuls ostvaren tijekom 2024. godine nije bio nužan. Veći manjak i javni dug (usprkos smanjenju njegovog udjela u BDP-u), od onih koji jamče dugoročnu održivost javnih financija, smanjuju prostor za buduće djelovanje fiskalne politike. Fiskalni prostor bi trebalo čuvati i koristiti onda kada je to doista potrebno i nužno, stoga je preporuka Povjerenstva Vladi RH u povratku ka anticikličkom vođenju javnih financija.

1. Dinamika makroekonomskih i fiskalnih projekcija u razdoblju od donošenja proračuna za 2024. do Prijedloga izmjena i dopuna Državnog proračuna

Promatrajući razdoblje od pripreme proračuna za 2024. godinu do novog plana, makroekonomska očekivanja za RH su poboljšana (Tablica 1). Tako su za RH u proljetnim projekcijama Europske komisije (dalje u tekstu: EK) iz 2024. godine u odnosu na jesenske projekcije iz 2023. godine koje su bile aktualne u razdoblju pripreme proračuna za 2024. godinu, očekivanja rasta realnog BDP-a porasla za 0,8 pb prvenstveno kao rezultat većeg očekivanog rasta osobne potrošnje (+1,5 pb) i državne potrošnje (+0,7 pb) uz veću inflaciju (+1,1 pb) te veći rast zaposlenosti (+0,9 pb). Navedena bi kretanja trebala povoljno utjecati na ostvarenja poreznih prihoda koji se temelje na potrošnji, zaposlenosti i investicijama.

U posljednjoj dostupnoj (jesenskoj) makroekonomskoj projekciji Hrvatske narodne banke (dalje u tekstu: HNB) za 2024. godinu se projicira veći realni rast BDP-a u odnosu na projekcije EK (+0,3 pb), prvenstveno uz snažniju osobnu potrošnju i bruto investicije u fiksni kapital te uz blago višu inflaciju (Tablica 1a). U obrazloženju prijedloga izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2024. godinu Ministarstvo financija prognozira realni godišnji rast BDP-a od 3,6 % uz rast cijena od 3 % te povećanje zaposlenosti od 3 %¹. Agregatna projekcija BDP-a je u skladu s jesenskom makroekonomskom projekcijom HNB-a.

Istovremeno su između dvije navedene projekcije EK za 2024. godinu smanjena očekivanja rasta za EU27 područje i to za realni BDP (-0,3 pb) prvenstveno kao rezultat smanjenja očekivanog rasta investicija (-1,2 pb).

Promatrajući razdoblje od pripreme državnog proračuna za 2024. godinu do prijedloga izmjena i dopuna proračuna, fiskalna očekivanja za RH su pogoršana (Tablica 2). Usprkos očekivanju snažnijeg rasta BDP-a za RH u proljetnim projekcijama EK iz 2024. godine, u odnosu na jesenske projekcije iz 2023. godine, za 2024. godinu se predviđa povećanje manjka opće države za 0,8 pb, uz veći trošak kamata za 0,5 pb te

¹ MFIN najavljuje objavu detaljnih projekcija komponenata BDP-a s rashodne strane za 2024. godinu u okviru Nacrta proračunskog plana Republike Hrvatske za 2025. godinu.

veći bruto dug za 0,7 pb. Navedene promjene projekcija su uz rast udjela jaza outputa u potencijalnom BDP-u od 1,2 pb rezultirala promjenom projekcije udjela strukturnog manjka u potencijalnom BDP-u od 1,3 pb (povećanje). Navedena promjena očekivanja ukazuje na veću ekspanziju rashoda u 2024. godini od planirane koja bi mogla utjecati na povećanje fiskalnih rizika u srednjem roku, iako bi krajem 2024. godine prema projekcijama EK i manjak opće države i javni dug trebali biti u okvirima maastrichtskih kriterija.

Dinamika agregatnih fiskalnih projekcija na razini EU27 za 2024. godinu je blago nepovoljna promatrajući udjele pojedinih fiskalnih pokazatelja u BDP-u (Tablica 2). Navedeno ukazuje da se u narednom razdoblju može očekivati veći nadzor nad rashodima, ako se gospodarski rast zadrži na projiciranim razinama ili ispod istih.

2. Ocjena Prijedloga izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2024. godinu.

U prvih osam mjeseci 2024. godine ostvarena su pozitivna makroekonomska kretanja te se očekuje njihov nastavak do kraja godine. Preliminarno ostvarenje BDP-a u prvom polugodištu 2024. godine (Tablica 3.) u skladu je s ranije navedenim, posljednjim dostupnim projekcijama EK. Tako je ostvarena realna stopa rasta BDP-a od 3,6 % prvenstveno kao rezultat rasta osobne potrošnje i bruto investicija u fiksni kapital. Gospodarski rast ostvaren u prvoj polovici 2024. godine pozitivno je utjecao na prihode državnog proračuna. Dostupni makroekonomski pokazatelji ukazuju na nastavak pozitivnih kretanja i u trećem tromjesečju, osim kod industrijske proizvodnje kod koje se u prvih osam mjeseci bilježi kumulativni međugodišnji pad od -2,3 %.

Pozitivna makroekonomska očekivanja MFIN-a i HNB-a su do kraja godine slična, te se procjenjuje veći realni rast BDP-a u odnosu na projekcije EK (+0,3 pb), prvenstveno uz snažniju osobnu potrošnju i bruto investicije u fiksni kapital, ali i uz blago višu stopu inflacije (Tablica 1a). Podizanje dugoročnog kreditnog rejtinga od strane kreditne agencije Standard & Poor's s BB+ na A- ukazuje da se i u narednom razdoblju očekuje veća stabilnost i dinamičan rast gospodarstva, iako RH kao mala otvorena ekonomija nije izolirana od kretanja gospodarstva u Europskoj uniji (dalje u tekstu: EU) i široj regiji.

Predloženim izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2024. godinu povećani su očekivani ukupni prihodi uslijed snažnije ekonomske aktivnosti i boljih ostvarenja od planiranog. Na kategorije prihoda državnog proračuna, uz predviđeno kretanje domaće potražnje, pozitivno je utjecao i dosadašnji rast cijena te rast zaposlenosti. Prvotni plan za 2024. godinu, kojeg je Hrvatski sabor usvojio 30. studenog 2023. godine, predviđao je ukupne prihode u visini od 28,5 mlrd. eura i ukupne rashode u visini od 32,6 mlrd. eura te ostvarenje proračunskog manjka od 4,1 mlrd. eura ili 5,0% BDP-a, izraženo nacionalnom metodologijom (Tablica 4).

Ovim Prijedlogom izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2024. godinu ukupni prihodi se planiraju u visini od 30,3 milijarde eura (porast od 1,8 milijardu eura ili 6,4 %). Porezni prihodi planirani su u iznosu od 17,3 milijardi eura (porast za 1,1 milijardu eura ili 7,0 %), pri čemu su najveći porast zabilježili prihodi od poreza na dodanu vrijednost

(porast od 0,4 milijarde eura ili 3,6 %) i porez na dobit (porast za 0,4 milijardi eura ili 17,7 %). Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na očekivanom kretanju osobne i turističke potrošnje, intermedijarne potrošnje, investicija te socijalnih transfera u naravi. Znatni rast prihoda od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća i banaka u 2023. godini u uvjetima povećane inflacije.

Namjera je novog plana povećanje prihoda od doprinosa (porast od 0,4 milijarde eura ili 9,6 %). Porast navedene vrste prihoda rezultat je rasta plaća, prvenstveno u javnom i državnom sektoru, kao i zaposlenosti u 2024. godini. S druge strane, sukladno dinamici korištenja EU sredstava, prihodi od pomoći se smanjuju za 0,4 milijarde eura (ili 11,0%) u odnosu na prvotni plan.

Predloženim izmjenama i dopunama za 2024. godinu povećani su rashodi državnog proračuna. U odnosu na prvotni plan, ukupni rashodi državnog proračuna porasli su za gotovo milijardu eura (976 milijuna eura). Rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 1,1 milijardu eura, dok se rashodi financirani iz EU-a i ostalih izvora smanjuju za 140 milijuna eura. U okviru ukupnih rashoda državnog proračuna, rashodi poslovanja planiraju se u iznosu od 31,7 milijardi eura (povećanje za 1,2 milijarde eura), a rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1,9 milijardi eura (smanjenje za 218 milijuna eura).

Rashodi za zaposlene izvorno su u studenom 2023. bili planirani u visini od 5,2 milijarde eura te su ovim izmjenama i dopunama povećani za 506 milijuna eura, odnosno na 5,7 milijardi eura. Rast rashoda za zaposlene je prvenstveno posljedica odluka Vlade RH o povećanju plaća državnih i javnih službenika s početka 2024. godine. Dodatno, u manjem iznosu, provedeno je i usklađenje plaća državnih dužnosnika zbog prethodnog višegodišnjeg razdoblja neusklađivanja istih u drugoj polovici godine. Navedenom povećanju u odnosu na prvotni plan proračuna treba se pribrojiti i povećanje planiranih sredstava za rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu, uslijed prethodno navedene reforme plaća, a koja se u proračunu vode na poziciji pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna.

Na poziciji naknade građanima i kućanstvima ovim se izmjenama i dopunama osiguravaju dodatna sredstva u odnosu na prvotni plan za isplatu inkluzivnog

dodataka (+ 148,0 milijuna eura), dok se istovremeno planira smanjenje sredstava za mirovine od 136,4 milijuna eura zbog niže stope redovnog usklađenja mirovina (indeksacije) u odnosu na prvotne procjene. Zbog smanjenja očekivanog broja korisnika doplatka za djecu smanjuju se planirana sredstva za 44 milijuna eura, za osobne asistencije 41 milijun eura te za jednokratne naknade u iznosu od 22 milijuna eura.

Na poziciji subvencija planira se povećanje planiranih rashoda od 547,9 milijuna eura. Navedeno je rezultat prijeboga međusobnih potraživanja i obveza (nema novčanog tijeka) između RH i Hrvatske elektroprivrede d.d. (523,1 milijuna eura), vezano uz mjere ublažavanja cijena električne energije isporučene kupcima kategorije poduzetništvo u razdoblju od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. te razliku u cijeni toplinske energije.

Predloženim izmjenama državnog proračuna raste udio države u BDP-u.

Promatrano prema nacionalnoj metodologiji, udio prihoda u BDP-u sukladno Prijedlogu izmjena i dopuna u odnosu na prvotni plan raste za 2,1 pb, dok u odnosu na izvršenje 2023. godine raste za 0,3 pb. S druge strane, udio rashoda u BDP-u u odnosu na prvotni plan raste za 1,2 pb, dok u odnosu na izvršenje 2023. godine raste za 3,3 pb. Povjerenstvo ponovno upozorava na velik rast udjela države u BDP-u, koji se vraća na razine bilježene tijekom prethodnih recesija, čime se hrvatske javne financije izlažu rizicima u slučaju značajnijeg usporavanja gospodarske aktivnosti.

Predloženim izmjenama i dopunama Državnog proračuna povećava se planirani ukupni manjak konsolidirane opće države prema ESA 2010 metodologiji uz smanjenje udjela javnog duga u BDP-u.

Mjerenom ESA 2010 metodologijom, planirani manjak konsolidirane opće države se u Prijedlogu izmjena i dopuna proračuna planira na razini od 2,6 % BDP-a, što predstavlja znatno povećanje u odnosu na prvotni plan (+0,8 pb). S druge strane, u novom se planu predviđa povećanje javnog duga na razinu od 49,5 milijardi eura. Navedeno predstavlja nominalno povećanje u odnosu na stanje javnog duga krajem 2023. godine od 1,2 milijarde eura. Povjerenstvo prepoznaje nastojanja Vlade u procesu smanjenja javnog duga kao važnog pokazatelja fiskalne održivosti, jer se predviđa smanjenje udjela javnog duga u BDP-u na razinu od 58,9 % do kraja kalendarske godine.

U proljetnim projekcijama EK projicira se strukturni manjak za 2024. na razini od 3,6 %, odnosno projekcija iz jesenske projekcije iz 2023. je povećana je za 1,3 pb što predstavlja značajno povećanje te ukazuje da EK prema posljednjim dostupnim projekcijama predviđa nastavak vođenja procikličke fiskalne politike u 2024. godini. Predloženim izmjenama i dopunama proračuna projekcije manjka konsolidirane opće države izjednačuju se s projekcijama EK na razini od 2,6 % BDP-a, uz očekivano ostvarenje strukturnog manjka opće države na približno 3,6 %, kako je procijenjeno u proljetnim projekcijama EK.

Od početka travnja 2024. godine na snazi su ponovno reformirana fiskalna pravila, nakon što je prethodne tri godine bila aktivirana Opća klauzula o odstupanju. Usvojen novi i reformirani okvir ekonomskog i fiskalnog upravljanja u EU imaju za cilj primjenu pojednostavljenih i fleksibilnijih pravila kojima se promiču zdrave fiskalne politike te reforme i ulaganja u rast u skladu sa zajedničkim prioritetima EU-a. Stoga, u narednom razdoblju, zbog predviđenog kretanja hrvatskog strukturnog salda, možemo očekivati potrebu za fiskalnom konsolidacijom zbog provedbe novih fiskalnih pravila, ali usporedno s time i smanjenjem jaza outputa BDP-a koji utječe na visinu strukturnog salda.

Također, nužno je da se u obrazloženjima prijedloga izmjena i dopuna državnog proračuna, kao i svih budućih proračunskih dokumenata, proširi i nadopuni analitičko obrazloženje Ministarstva financija pojašnjenjima kretanja fiskalnih pokazatelja, čije praćenje predviđa Pakt o stabilnosti i rastu

3. Analitički prilog

Tablica 1. Makroekonomske projekcije EK za RH i EU27 za 2024. godinu

KATEGORIJA / PROJEKCIJA	Jesenska projekcija u 2023. za EU27	Proljetna projekcija u 2024. za EU27	Promjena u pb EU27	Jesenska projekcija 2023 za RH	Proljetna projekcija za 2024 RH	Promjena u pb RH
BDP (realni)	1,3	1,0	-0,3	2,5	3,3	0,8
Osobna potrošnja	1,3	1,3	0,0	2,8	4,3	1,5
Državna potrošnja	1,2	1,6	0,4	2,4	3,1	0,7
Bruto investicije u fiksni kapital	1,5	0,3	-1,2	3,4	3,1	-0,3
Izvoz robe i usluga	2,2	1,4	-0,8	3,2	2,6	-0,6
Uvoz roba i usluga	2,3	1,3	-1,0	2,2	3,4	1,2
Potencijalni BDP	1,5	1,4	-0,1	3,5	3,6	0,1
Jaz outputa*	-0,3	-0,5	-0,2	1,0	2,2	1,2
BDP deflator	3,2	3,2	0,0	3,6	5,5	1,9
Inflacija (HIPC)	3,5	2,7	-0,8	2,4	3,5	1,1
Broj zaposlenih	0,4	0,6	0,2	1,1	2,0	0,9

Izvor : EK Proljetna projekcija, svibanj 2024., EK Jesenska projekcija, studeni 2023.; *Udio u potencijalnom BDP-u

Tablica 1a. Makroekonomska projekcija MFIN-a za 2024. godinu iz NPP-a i jesenska makroekonomska projekcija HNB-a za 2024. godinu

KATEGORIJA / PROJEKCIJA	NPP za 2024. MFIN	Jesenska projekcija HNB za 2024.
BDP (realni)	2,8	3,6
Osobna potrošnja	3,2	6,1
Državna potrošnja	2,5	3,0
Bruto investicije u fiksni kapital	3,2	10,5
Izvoz robe i usluga	2,2	0,1
Uvoz roba i usluga	2,7	4,8
BDP deflator	4,4	-
Inflacija (HIPC)		3,9
Broj zaposlenih	1,8	3,0

Izvor: MFIN, HNB

Tablica 2. Ostvarenja za odabrane fiskalne kategorije prema proljetnoj (svibanj 2024.) i jesenskoj (studeni 2023.) projekciji EK za RH i EU27 za 2024. godinu (% u BDP-u, ESA 2010 metodologija)

KATEGORIJA / PROJEKCIJA	Jesenska projekcija za EU27	Proljetna projekcija za EU27	Promjena u pb EU27	Jesenska projekcija za RH	Proljetna projekcija za RH	Promjena u pb RH
Ukupni rashodi opće države	48,5	49,2	0,7	46,5	48,3	1,8
Ukupni prihodi opće države	45,7	46,2	0,5	44,7	45,6	0,9
Manjak opće države	-2,8	-3,0	-0,2	-1,8	-2,6	-0,8
Trošak kamata	1,8	1,8	0,0	1,1	1,6	0,5
Primarni saldo	-1,0	-1,2	-0,2	-0,7	-1,0	-0,3
Ciklički prilagođeni manjak*	-2,6	-2,8	-0,2	-2,3	-3,6	-1,3
Strukturni manjak*	-2,6	-2,7	-0,1	-2,3	-3,6	-1,3
Bruto javni dug	82,7	82,9	0,2	58,8	59,5	0,7

Izvor : EK Proljetna projekcija, svibanj 2024., EK Jesenska projekcija, studeni 2023.; *Udio u potencijalnom BDP-u

Tablica 3. Kretanje realnih stopa BDP-a i njegovih komponenata (rashodovna metoda) u RH u razdoblju od 2019.- 2023. godine i ostvarenje u 2024. godini (siječanj-lipanj)

KATEGORIJA / GODINA	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	I-VI 2024.
BDP EU27, realne stope rasta	1,8	-5,6	6,0	3,5	0,4	0,7
BDP RH, realne stopa rasta	3,4	-8,5	13,0	7,0	3,1	3,6
Osobna potrošnja	4,1	-5,2	10,6	6,7	3,0	5,8
Potrošnja države	2,8	3,5	3,1	2,7	6,6	2,5
Bruto investicije u fiksni kapital	9,0	-5,0	6,6	0,1	4,2	11,9
Izvoz roba i usluga	6,8	-23,2	32,7	27,0	-2,9	-1,6
Uvoz roba i usluga	6,7	-12,3	17,3	26,5	-5,3	3,7
Rast potrošačkih cijena	0,8	0,1	2,6	10,8	8,0	3,9*

Izvor: DZS, EUROSTAT

Tablica 4. Ostvarenja odabranih makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za RH u razdoblju od 2021.-2023. godine uz projekcije MFIN-a za 2024. godinu

KATEGORIJA / GODINA	2021.	2022.	2023.	2024.		
				plan	novi plan	novi plan / plan, pb
Realni rast BDP-a, %	13,0	7,0	3,1	2,8	3,6	0,8
Rast potrošačkih cijena (CPI), %	2,6	10,8	8,0	3,1	3,0	-0,1
Ukupni manjak/višak opće države*, % BDP-a	-3,6	0,2	0,0	-4,5	-3,5	1,0
Ukupni prihodi državnog proračuna*, % BDP-a	34,7	33,3	35,8	34,0	36,1	2,1
Ukupni rashodi državnog proračuna*, % BDP-a	38,1	34,0	36,7	38,8	40,0	1,2
Ukupni prihodi opće države**, % BDP-a	45,2	44,5	46,7	-	-	-
Ukupni rashodi opće države**, % BDP-a	47,7	44,4	47,4	-	-	-
Ukupni manjak/višak opće države**, % BDP-a	-2,5	0,1	-0,7	-1,8	-2,6	-0,7
Javni dug, % BDP-a	77,5	67,8	63,0	58,0	58,9	0,9

Izvor: HNB, MFIN; * nacionalna metodologija, ** ESA 2010

Tablica 5. Projekcije državnog proračuna iz Nacrta proračunskog plana za 2024. godinu i novog plana (prema nacionalnoj metodologiji), u mil. EUR

KATEGORIJA / GODINA	2024. plan	2025. projekcija	2026 projekcija.	2024. novi plan
Prihodi	28.519	30.092	30.629	30.332
Rashodi	32.611	33.271	32.865	33.587
Ukupni manjak/višak proračuna	-4.092	-3.179	-2.236	-3.254

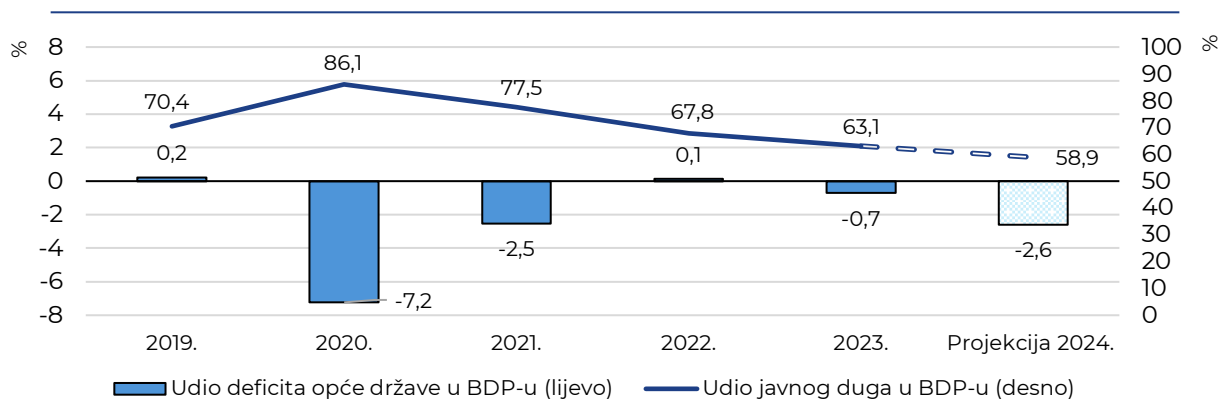
Izvor: MFIN

Tablica 6. Kretanje i projekcija odabranih kategorija prihoda i rashoda državnog proračuna u razdoblju od 2022.-2024. godine (nacionalna metodologija, mlrd. EUR)

KATEGORIJA / GODINA	2022.	2023.	2024. plan	2024. novi plan	Indeks novi plan/plan
Prihodi	22,8	27,4	28,5	30,3	106,4
Prihodi poslovanja	22,6	27,3	28,4	30,2	106,0
Prihodi od poreza	13,0	15,5	16,1	17,3	107,0
Porez na dobit	1,6	2,4	2,2	2,6	117,7
PDV	8,8	10,3	11,0	11,4	103,6
Trošarine	2,3	2,4	2,5	2,8	111,8
Doprinosi	3,8	4,4	4,6	5,0	109,6
Pomoći	3,2	4,1	3,6	3,2	89,0
Prihodi od imovine	0,3	0,7	0,4	0,6	146,1
Prihodi od pristojbi	0,6	0,7	0,7	0,9	122,0
Prihodi od prodaje nefin. imovine	0,2	0,1	0,1	0,2	206,3
Prihodi iz nadležnog proračuna i HZZO-a	1,4	1,5	2,6	2,7	101,8
Rashodi	23,2	28,1	32,6	33,6	103,0
Rashodi poslovanja	22,2	26,6	30,6	31,7	103,6
Rashodi za zaposlene	3,4	3,9	5,2	5,7	109,9
Materijalni rashodi	2,6	2,8	3,2	3,4	104,2
Financijski rashodi	1,0	1,0	1,2	1,2	93,1
Subvencije	1,1	1,6	1,8	2,4	131,6
Pomoći	5,4	6,6	6,8	7,0	102,3
Naknade građanima i kućanstvima	7,5	8,8	10,8	10,4	96,8
Ostali rashodi	1,2	1,8	1,8	1,7	93,5
Rashodi za nabavu nefin. imovine	1,1	1,5	2,0	1,9	94,3
Ukupni manjak/višk proračuna	-0,4	-0,7	-4,1	-3,3	-

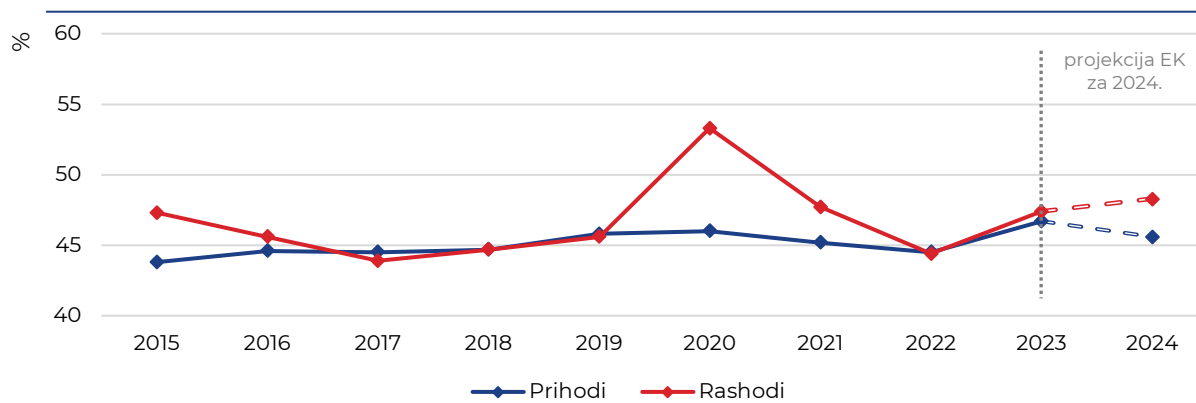
Izvor: MFIN

Slika 1. Saldo konsolidirane opće države (ESA 2010) i javni dug za razdoblje od 2019. - 2024. godine u RH (% BDP-a)

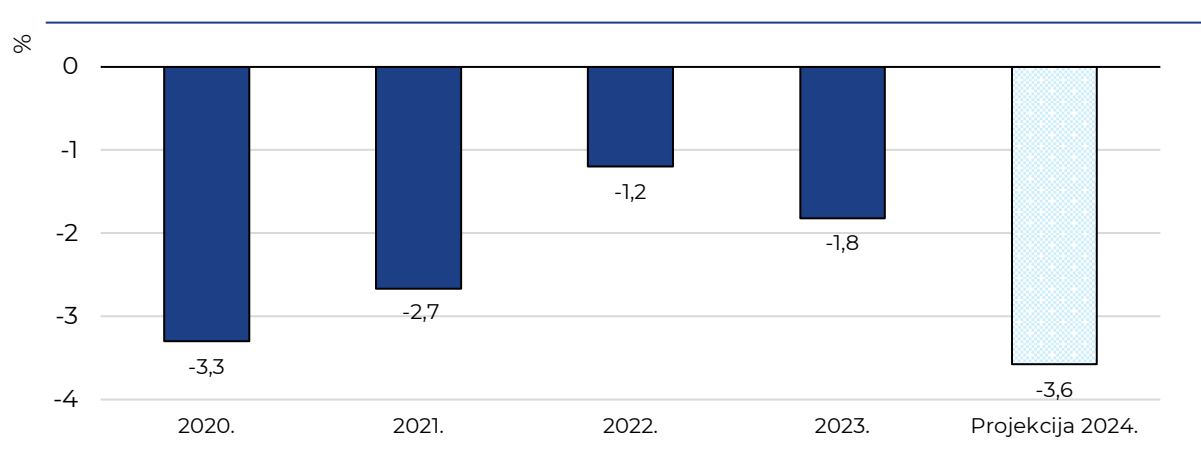
Izvor: HNB, MFIN

Slika 2. Kretanje ukupnih prihoda i rashoda opće države (ESA 2010) za RH u razdoblju od 2015. - 2024. godine (% BDP-a)

Izvor: EUROSTAT, EK - Proljetna projekcija, svibanj 2024.

Slika 3. Udio strukturnog salda opće države za RH u razdoblju od 2020.-2024. godine (% BDP-a)

Izvor: EK - Proljetna projekcija, svibanj 2024.